

Brüsszel, 2018. május 17.
(OR. en, de, pl)

Intézményközi referenciaszám:
2015/0274 (COD)

8501/1/18
REV 1 ADD 1

CODEC 667
ENV 266
COMPET 262
MI 306
AGRI 202
IND 115
CONSOM 124

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv módosításáról (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása – Nyilatkozatok

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGRA VONATKOZÓ POLITIKAI KERETRŐL

A Bizottság elkötelezett a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv teljes körű végrehajtásának biztosítása iránt¹. A körforgásos gazdaság felé történő előrelépés nyomon követése érdekében a Bizottság nyomonkövetési keretrendszert² fogadott el, amely a meglévő erőforrás-hatékonysági eredménytáblán és a nyersanyag-eredménytáblán alapul. A Bizottság ugyanakkor felhívja a figyelmet a termékek és szervezetek ökológiai lábnyomára vonatkozó mutató tekintetében végzett munkájára is.

¹ COM(2015) 614 final.

² COM(2018) 29 final.

A körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv keretében tett intézkedések ahhoz is hozzájárulnak, hogy az Unió teljesíthesse a 12. fenntartható fejlesztési céllal összefüggésben a fenntartható fogyasztással és termeléssel kapcsolatos célkitűzéseket is. Ez a helyzet áll fenn például a műanyagokra vonatkozó stratégia³ vagy a fogyasztási cikkekre vonatkozó jótállásról szóló, a közelmúltban módosított javaslat⁴ esetében.

Az Unió szabályozási keretei közötti következetességet illetően a Bizottság szintén a közelmúltban fogadott el egy közleményt, amelyben felvázolja a vegyi anyagokkal, a termékkel és a hulladékkal kapcsolatos jogszabályok közötti kapcsolódási pontok kezelésének lehetőségeit⁵. 2018-ban a Bizottság meg fogja vizsgálni a termékpolitikája különböző munkaterületein a körforgásos gazdasághoz való hozzájárulást lehetővé tévő, koherensebb uniós szakpolitikai keret bevezetését szolgáló lehetőségeket és cselekvéseket is. A melléktermékek felhasználásával és a hulladék újrafelhasználásra és újrafeldolgozásra való előkészítésével kapcsolatos jogszabályok és ipari együttműködés közötti kölcsönhatások is figyelembevételre kerülnek ezen kezdeményezések és nyomon követésük keretében.

A környezettudatos tervezést illetően a Bizottság – a környezettudatos tervezés 2016 és 2019 közötti időszakra vonatkozó munkatervével⁶ összhangban – megerősíti határozott elkötelezettségét amellet, hogy a környezettudatos tervezés jelentősebb mértékben hozzájárul a körforgásos gazdasághoz, például azáltal, hogy módszeresebben foglalkozik az olyan anyaghatékonysági kérdésekkel, mint a tartósság és az újrahasznosíthatóság.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA

A KÖZÖSSÉGI GAZDASÁGRA VONATKOZÓ KEZDEMÉNYEZÉSEKRŐL

A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési tervnek⁷ megfelelően a Bizottság számos kezdeményezést indított a közösségi gazdaságról. Amint azt a 2016 júniusában kiadott, a közösségi gazdaságra vonatkozó európai menetrendről szóló közleményében⁸ bejelentette, a Bizottság továbbra is figyelemmel fogja kísérni a közösségi gazdaság gazdasági és szabályozási fejleményeit annak érdekében, hogy új és innovatív üzleti modellek kialakítását ösztönözze, miközben biztosítja a megfelelő fogyasztóvédelmet és szociális védelmet.

³ COM(2018) 28 final.
⁴ COM(2017) 637 final.
⁵ COM(2018) 32 final.
⁶ COM(2016) 773 final.
⁷ COM(2015) 614 final.
⁸ COM(2016) 356 final.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA A MIKROMŰANYAGOKRÓL

A közelmúltban elfogadott, a műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia⁹ keretében a Bizottság integrált megközelítést javasolt a mikroműanyagokkal, többek között a mikroszemcsés összetevőkkel kapcsolatos aggályok kezelésére. A stratégia a megelőző intézkedésekre összpontosít és célja, hogy csökkentse a mikroműanyagok kibocsátását valamennyi fő forrás tekintetében, legyen szó olyan termékekről, amelyekhez szándékosan adták hozzá azokat (például higiéniai termékek és festékek) vagy pedig a más termékek előállításából vagy használatából eredő kibocsátásról (például oxidatív úton lebomló műanyagok, gumiabroncsok, műanyag pellet és textíliák).

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA A HULLADÉKSZÁLLÍTÁSRÓL SZÓLÓ RENDELET FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL ÉS A HULLADÉKSTÁTUSZ MEGSZŰNÉSÉRŐL

A hulladékszállításról szóló 1013/2006/EK rendelet tervezett, 2020 végéig megvalósítandó felülvizsgálatának keretében a Bizottság fontolóra veszi az olyan anyagok szállítására vonatkozó további intézkedések kidolgozását, amelyek esetében megszűnt a hulladékstátusz, mivel a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó, a hulladékokról szóló keretirányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerinti, uniós szintű kritériumok egyelőre nem kerültek kialakításra.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA A HULLADÉKLERAKÓBAN VALÓ ELHELYEZÉST MEGELŐZŐ HULLADÉKKEZELÉS BIZTOSÍTÁSÁRÓL

A hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv 6. cikkének a) pontja értelmében a tagállamok intézkedéseket tesznek annak érdekében, hogy a hulladéklerakóban csak kezelésen átesett hulladék kerüljön elhelyezésre, egyúttal biztosítva azt, hogy a szóban forgó intézkedések ne veszélyeztessék a hulladékokról szóló felülvizsgált 2008/98/EK irányelv (a hulladékokról szóló keretirányelv) céljainak teljesülését, különös tekintettel a hulladékhierarchiára, az elkülönített hulladékgyűjtésre, valamint az újrahasználatra való előkészítésre és az újrafeldolgozásra vonatkozóan az irányelvben meghatározott célokra.

⁹ COM(2018) 28 final.

A hulladékokról szóló keretirányelvvel foglalkozó szakértői csoport 2017. június 30-i ülésén lezajlott eszmecserére építve, valamint az Európai Unió Bírósága által a C-323/13 sz. ügyben meghozott ítélet fényében a Bizottság a következő hónapok során fokozott párbeszédet folytat a tagállamokkal az e területen meghozandó szakpolitikai intézkedésekről.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA A VÉGREHAJTÁSI JOGI AKTUSOK ELFOGADÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSRÓL

A Bizottság hangsúlyozza, hogy a 182/2011/EU rendelet (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.) 5. cikke (4) bekezdése második albekezdésének b) pontjára történő rendszeres hivatkozás ellentétes az említett rendelet szellemével és szövegével. Ez a rendelkezés csak olyan esetekben alkalmazható, amikor sajátos helyzet indokolja a fő szabálytól – mely szerint a Bizottság *elfogadhatja* a végrehajtási jogi aktus tervezetét, ha a bizottság nem nyilvánított véleményt – való eltérést. Tekintettel arra, hogy a második albekezdés b) pontjára történő hivatkozás az 5. cikk (4) bekezdésében előírt általános szabály alóli kivételt jelent, a rendelkezésre való hivatkozás nem tartozhat egyszerűen a jogalkotó „mérlegelési jogkörébe”, hanem megszorító módon kell értelmezni, és ezért indokolásra szorul.

A BIZOTTSÁG NYILATKOZATA AZ ADATOK RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSÁRÓL ÉS A JELENTÉSTÉTELRŐL

A települési és a csomagolási hulladéokra vonatkozó új célkitűzések terén elért haladás nyomon követésére, valamint a vonatkozó – különösen az élelmiszer-pazarlás megelőzését és a hulladékolajok újrahasznosítását célzó célkitűzések meghatározásáról szóló – felülvizsgálati záradékokra tekintettel a Bizottság hangsúlyozza a társjogalkotók között létrejött egyetértés fontosságát, amelynek köszönhetően a tagállamok biztosítani fogják, hogy a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv, valamint a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK módosított irányelv keretében történő jelentéstétel kiterjed 2020-ra.

LENGYELORSZÁG NYILATKOZATA

A tagállamok általi jelentéstétel gyakorisága

Lengyelországot csalódással töltötték el a tagállamok általi jelentéstétel gyakoriságának növekedésére vonatkozó információk.

Az irányelvtervezetek értelmében az eddig kétévenkéntiről évesre emelkedik a tagállamok általi jelentéstétel gyakorisága, ami a megbízásban nem szerepelt. Az előterjesztett megoldások jelentős adminisztratív terhet jelentenek a tagállamok számára. Lengyelország 2017 májusában azzal a feltétellel támogatta a megbízást, hogy az figyelembe veszi Lengyelországnak a jelentéstétel gyakoriságával kapcsolatos kérését.

GÖRÖGORSZÁG NYILATKOZATA

Görögország támogatja a hulladéksomagra irányuló tárgyalások során elért átfogó kompromisszumot, és elismeri azokat a rendkívüli erőfeszítéseket, amelyekre a megállapodás eléréséhez szükség volt, továbbá elismeri a csomagnak a körforgásos gazdaságra vonatkozó stratégián belüli fontosságát.

A tárgyalások során azonban több olyan fontos rendelkezés is bekerült a szövegbe, amelyek jogi szempontból nem koherensek vagy nem alapulnak megfelelő hatásvizsgálaton, különösen a következők:

a 9. cikkben a REACH és a hulladékok közötti kapcsolódási pontokról szóló (1) bekezdés kilencedik francia bekezdése és a 9. cikk (1a) bekezdése, valamint a hulladék-keretirányelv 10. cikkének (2) és (3) bekezdésére való hivatkozás hiánya a következőkben:

a szelektív bontásról szóló 11. cikk (1) bekezdése,

a vegyes veszélyes hulladékról szóló 18. cikk (3) bekezdése,

a háztartási veszélyes hulladék elkülönített gyűjtéséről szóló 20. cikk és

a biohulladékról szóló 22. cikk (1) bekezdése.

Véleményünk szerint elképzelhető, hogy az említett rendelkezések gyakorlati végrehajtása olyan problémásnak bizonyul majd az üzleti vállalkozások, a közigazgatási szervek és a polgárok számára, hogy az a körforgásos gazdaság fenntartható módon történő előmozdítása jelentette átfogó céllal éppen ellentétes hatást vált majd ki.

Ezenkívül úgy véljük, hogy a teljes pénzügyi felelősséget a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerekkel kellene fedezni, és megjegyezzük, hogy a települési hulladék tekintetében 2035–2040-re meghatározott 10 %-os hulladéklerakási cél nem veszi megfelelően figyelembe a tagállamok eltérő szociális körülményeit, népsűrűségét és sajátosságait, és elkerülhetetlenül a hulladékégetés mértékének növekedéséhez vezet, ami nem optimális megoldás.

Továbbá arra ösztönözzük a Bizottságot, hogy a csomaghoz és mindenekelőtt a hulladéklerakókról szóló módosított irányelvhez, valamint a 10. cikk (1)–(3) bekezdéséhez és az előbbiekben említett kapcsolódó rendelkezésekhez fűződő végrehajtási intézkedések részeként foglalkozzon szisztematikusan és koherens módon a távol eső kis szigetek sajátos jellemzőivel.

FINNORSZÁG NYILATKOZATA

Finnország támogatja a „hulladékcsomag” céljait és célkitűzéseit, valamint az arról elért átfogó megállapodást, amely megnyitja az utat az újrafeldolgozás arányának növelése és a nagyobb mértékben körforgásos gazdaság előtt.

Finnország azonban ismételten hangot kíván adni azzal kapcsolatos aggályainak, hogy a csomagolási hulladékra vonatkozó átfogó újrafeldolgozási célok nem állnak összhangban az anyagspecifikus célokkal (a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv 6. cikke (1) bekezdésének f) és h) pontja).

Konkrétabban szólva Finnország úgy véli, hogy az átfogó újrafeldolgozási célok nem tükrözik kellően az anyagspecifikus célok csökkentését. A Bizottság javaslatához képest például a fából készült csomagolási hulladékra vonatkozó újrafeldolgozási célt 35 százalékponttal csökkentették (60 %-ról 25 %-ra) 2025 tekintetében, és 45 százalékponttal (75 %-ról 30 %-ra) 2030 tekintetében. Ennek ellenére a 2025-re meghatározott átfogó cél a bizottsági javaslattal megegyező maradt (65 %), a 2030-ra meghatározott cél pedig csupán 5 százalékponttal csökkent (75 %-ról 70 %-ra).

Finnország úgy véli továbbá, hogy a csomagolási hulladékra vonatkozó átfogó újrafeldolgozási célok nem veszik kellően figyelembe azt, hogy a tagállamok képessége a célok elérésére jelentős mértékben attól függ, hogy bizonyos csomagolóanyagokat milyen arányban használnak. E tekintetben a végső egyezés különösen kedvezőtlen azon tagállamok számára, amelyekben széles körben elterjedt a fából készült csomagolóanyagok használata és amelyekben ezek a csomagolási hulladékok teljes mennyiségének jelentős hányadát teszik ki.

E tagállamok esetében az átfogó újrafeldolgozási célokat a gyakorlatban csak úgy lehet teljesíteni, ha a fából készült csomagolóanyagokra vonatkozó újrafeldolgozási arányokat egyértelműen az anyagspecifikus célokat meghaladó szintekre lehet növelni. Még más csomagolási hulladékanyagok rendkívül hatékony (vagyis a rájuk vonatkozó anyagspecifikus újrafeldolgozási célokat jóval meghaladó) újrafeldolgozása sem képes kompenzálni a fából készült csomagolóanyagokra vonatkozó alacsonyabb újrafeldolgozási arányok domináns hatását. Ez önmagában ellentmondásos azért, mert a fából készült csomagolóanyagokra vonatkozó újrafeldolgozási arányokat szándékosan alacsonyabb szinten határozták meg a korlátozott újrafeldolgozási potenciáljuk miatt.

Következésképpen – és ismételten hangsúlyozva a hulladékcsomag céljai és célkitűzései iránti elkötelezettségét és támogatását – Finnország sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a csomagolási hulladékra vonatkozó kötelező átfogó újrafeldolgozási célok nem biztosítanak egyenlő elbánást a tagállamok számára annak megfelelően, hogy az ott használt bizonyos csomagolóanyagok az összes csomagolóanyag teljes mennyiségének mekkora hányadát teszik ki.

NÉMETORSZÁG NYILATKOZATAI

Elkülönített gyűjtés

1. A jelenlegi hulladék-keretirányelv 10. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy amennyiben az a 10. cikk (1) bekezdése szerinti hasznosítási követelmény teljesítése érdekében szükséges, a hulladékot elkülönítve kell gyűjteni, „amennyire az műszakilag, környezetileg és gazdaságilag kivitelezhető”. A 10. cikk (2) bekezdésének a háromoldalú egyeztetés során elfogadott módosítása keretében törölték ezt a rendelkezést, és annak a 10. cikk (3) bekezdésében egy külön eltérési záradék lépett a helyébe, amelynek értelmében a tagállamok bizonyos feltételek mellett eltéréseket engedélyezhetnek az elkülönített gyűjtésre vonatkozó követelménytől. A hulladék-keretirányelv 10. cikkének ezen módosítása nem csupán a hulladéktermelőkre és -birtokosokra vonatkozó közvetlen kötelezettségekre gyakorol hatást, de érinti a tagállamok arra vonatkozó kötelezettségét is, hogy biztosítsák bizonyos hulladékok elkülönített gyűjtését, teljesítsék az újrafeldolgozási kvótákat (a hulladék-keretirányelv 11. cikke) és elkülönítetten gyűjtsék a biohulladékot (a hulladék-keretirányelv 22. cikke).

Németország támogatja a hulladék-keretirányelvben foglalt, a fenntartható körforgásos gazdaság uniós és nemzeti szinten történő megvalósítására vonatkozó célkitűzést. Minden érintettnek részt kell vennie a körforgásos gazdaság megvalósítását célzó erőfeszítésekben, ezért a körforgásos gazdaság megvalósításához megfelelő jogalapra van szükség.

Németország hangsúlyozni kívánja, hogy a hulladék-keretirányelv 10. cikkének (3) bekezdésében foglalt eltérési záradéktól függetlenül az Európai Unió működéséről szóló szerződés és a német alkotmányjog egyaránt kimondja, hogy jogilag kötelező erejű kötelezettség – mint például különösen az elkülönített gyűjtésre vonatkozó kötelezettség – csak akkor róható a hulladéktermelőkre és -birtokosokra, ha arányos, tehát az újrafeldolgozás javítását tekintve megfelelő, szükséges és helyénvaló.

2. Ugyanez vonatkozik a hulladék-keretirányelv 10. cikkének (új) (3a) bekezdése értelmében az elkülönítetten gyűjtött hulladék elégetésére vonatkozó új tilalomra, valamint ezeknek a hulladékoknak a hulladéklerakókról szóló irányelv 5. cikke (3) bekezdésének új f) pontja értelmében a hulladéklerakóban történő lerakásának tilalmára. A fenti tilalmakat csak akkor lehet alkalmazni a hulladéktermelőkre és -birtokosokra, ha azok arányosak. A hulladék-keretirányelv 13. cikke kimondja továbbá, hogy az ezen hulladékokat érintő hulladékgazdálkodásnak az emberi egészség veszélyeztetése és a környezet károsítása nélkül kell történnie.

Az egyes cikkekről az ECHA részére nyújtandó információk (a hulladék-keretirányelv 9. cikke (2) bekezdésének kilencedik francia bekezdése és 9. cikkének (1a) bekezdése)

A háromoldalú tárgyalások végső fázisában a 9. cikk (1) bekezdésének kilencedik francia bekezdésébe és a 9. cikk (1a) bekezdésébe illesztett azon rendelkezés, amely kimondja, hogy azokat a cikkeket, amelyek a REACH-rendelet értelmében különös aggodalomra okot adó anyagot tartalmaznak, fel kell venni az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) adatbázisába, számos részletes kérdést vet fel, amely tisztázásra szorul, mielőtt a tagállamok a rendelkezés céljait szem előtt tartó szabályozásokat dolgozhatnak ki. Tisztázni kell például, hogy hogyan kellene úgy azonosítani az érintett cikkeket, hogy azok könnyen visszakereshető formában bekerülhessenek egy központi adatbázisba. Ezenkívül közös rendelkezéseket kell létrehozni az egyazon cikkekre vonatkozó többszörös adatbevitel kérdésének a rendezésére is, tekintettel arra, hogy ilyen helyzetekre nagy számban lehet számítani a kötelezettségeknek az ellátási lánc összes résztvevőjére való kiterjesztését követően.

Németország sajnálatosnak tartja, hogy ez a rendelkezés, amely minden érintett részéről jelentős erőfeszítéseket követel majd, anélkül került be a tervezetbe, hogy a tartalom, illetve az – ilyen összetett kérdések esetében szükséges – megfelelő hatásvizsgálat tekintetében sor került volna a megfelelő előkészítésre. Németország csak a háromoldalú egyeztető eljárás keretében elért átfogó kompromisszumra tekintettel tud ezzel egyetérteni. Németország arra kéri a Bizottságot, hogy az ECHA-val, mint az adatbázis gondozásáért felelős szervvel konzultálva pontosan határozza meg mindazokat a részleteket, amelyek lehetővé teszik az ECHA és a tagállamok számára a rendelkezés megfelelő módon való végrehajtását, figyelmet fordítva arra, hogy az ezzel kapcsolatos munkaterhelés a szükséges minimumra korlátozódjon. Felkérjük a Bizottságot, hogy amennyiben úgy véli, hogy ez az uniós jog további módosításait teszi szükségessé, nyújtsa be a megfelelő rendelkezéstervezeteket.
